

יבמות לב

ג' אחין נשואין ג' נכריות, ומת אחד מהן, ועשה בה השני מאמר ומת

רבי שמעון	תנא קמא
מייבם לאיזו שירצה, וחולץ לשניה	הרי אלו חולצות ולא מתייבמות, שנאמר: (דברים כ"ה) ונת אחך נהון... יבמה יבא עליה, שעליה זיקת יבם אחד, ולא שעליה זיקת ב' יבמין

קושי: ואי זיקת ב' יבמין דאורייתא, חליצה נמי לא תיבעי!
תירוץ: אלא מדרבנן, וגזירה שמא יאמרו: ב' יבמות הבאות מבית אחד מתייבמות.
קושי על התירוץ: ונייבם לחדא וניחלוץ לחדא!
תירוץ: גזירה שמא יאמרו: בית אחד מקצתו בנוי ומקצתו חלוץ.
קושי על התירוץ: ויאמרו!
תירוץ: אי דמייבם והדר חליץ הכי נמי, אלא גזירה דילמא חליץ ברישא והדר מייבם,
 וקם ליה באשכחא יבמה, ורחמנא אמר: כיון שלא בנה שוב לא יבנה.

נתן גט למאמרו

גירסה 1 בדברי רבא	גירסה 2 בדברי רבא
הותרה צרתה, אבל היא אסורה, דמחלפה בבעלת גט	הותרה אפי' היא, מאי טעמא? מאי דעבד בה שקליה

מתני': שני אחין נשואין שתי אחיות, ומת אחד מהן ואחר כך מתה אשתו של שני - הרי זו אסורה עליו עולמית, הואיל ונאסרה עליו שעה אחת.

קושי: פשיטא, השתא ומה התם דלא מידחיא מהאי ביתא לגמרי - אמרת לא, הכא דקא מידחיא מהאי ביתא לגמרי - לא כ"ש!

מת אחד מבעלי אחיות (אח 2)	וכנס נשוי נכרית את אשתו (אח 3 עם אחות 2)	ומתה אשתו של שני (אחות 1)	ואח"כ מת נשוי נכרית (אח 3)	הרי זו אסורה עליו עולמית, הואיל ונאסרה עליו שעה אחת

תירוץ: תנא הא תנא ברישא, והך חזיא להיתירא ושריא, והדר חזיא לאיסורא, ואיידי דחביבה ליה אקדמה, ומשנה לא זזה ממקומה.

ת"ר: בא עליה

רבי יוסי	רבי שמעון
חייב עליה משום אשת אח ומשום אחות אשה	אינו חייב אלא משום אשת אח בלבד

קושי על ר' שמעון: והא תניא, ר"ש אומר: אינו חייב אלא משום אחות אשה בלבד!
תירוץ:

אינו חייב אלא משום אח בלבד	אינו חייב אלא משום אחות אשה בלבד!
כאן שנשא מת ואח"כ נשא חי	כאן שנשא חי ואח"כ נשא מת

קושי: ור' שמעון, היכא דנשא מת ואח"כ נשא חי, כיון דאיסור אחות אשה לא חייל, תתייבם יבומי!

תירוץ: אמר רב אשי: איסור אחות אשה מיתלא תלי וקאי, אי פקע איסור אשת אח - אתי איסור אחות אשה וחייל, והילכך לא פקע.

קושי על ר' יוסי: וסבר רבי יוסי איסור חל על איסור? והא תניא: **עבר עבירה שיש בה שתי מיתות - נידון בחמורה, רבי יוסי אומר: נידון בזיקה הראשונה הבאה עליו; ותניא, כיצד אמר רבי יוסי: נידון בזיקה הראשונה הבאה עליו? חמותו ונעשית אשת איש - נידון בחמותו, אשת איש ונעשית חמותו - נידון באשת איש!**

תירוץ 1: אמר ר' אבהו: מודה ר' יוסי באיסור מוסיף.

קושי על התירוץ: תינח היכא דנשא חי ואח"כ נשא מת, מגו דאתוסף איסור לגבי אחים - אתוסף איסור לגבי דידיה, אלא היכא דנשא מת ואח"כ נשא חי, מאי איסור מוסיף איכא? ניסיון לתרץ ודחייתו: וכ"ת, מגו דאיתסר בכולהו אחוותא, האי איסור כולל הוא!

תירוץ 2: אלא אמר רבא: מעלה אני עליו כאילו עשה שתיים ואינו חייב אלא אחת. וכן כי אתא רבין א"ר יוחנן: מעלה אני עליו כאילו עשה ב' ואינו חייב אלא אחת.

שאלה על התירוץ: מאי נפקא מינה?
תשובה: לקברו בין רשעים גמורים.